

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.021/2011/4. szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a dr. Sándor Csaba ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - a **(jogtanácsos neve, címe)** által képviselt **(alperes neve)** alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2009. október 29. napján kelt 14.P.21.824/2008/17. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét - a Legfelsőbb Bíróság Pf.III.24.745/2010/2. számú végzésével nem érintett részében - **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1.000.000 (Egymillió) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által pontosított tényállás az alábbi:

Az **(OC. Kft.)** (a per korábbi I. rendű felperese) bejegyzett, 2005. november 8. napján kelt kereskedői engedéllyel rendelkező jövedéki adóalany volt, ásványi olaj és benzin jövedéki termékeket importált Magyarországra. Az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 2007. február 12. napján az alperes jogelődjének bejelentette, hogy a **(helység 1 neve, helyrajzi szám)** alatti telephelyén beérkezett ásványi olaj termék szállítmány szabad forgalomba helyezését kéri. A **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal a 2007. február 12. napján kelt 8056/15-2007. számú megkeresésével a Regionális Jövedéki Központtól tájékoztatást kért a szabad forgalomba helyezés elvégezhetőségére vonatkozóan. A Regionális Jövedéki Központ az ugyanezen napon kelt 50010/10-2007. alatti tájékoztatásával közölte, hogy az **(OC. Kft.)**-

nek (korábbi I. rendű felperesnek) 2007. február 8-i zárónappal összesen 566.127.665 Ft, esedékességet meghaladó (nem jogerős) adótartozása áll fenn. 2006. december hónapban 688.114.000 Ft adófizetési kötelezettsége keletkezett, amelyből 2007. január 25-én 122.000.000 Ft került megfizetésre. Az **(OC. Kft.)**-nek (korábbi I. rendű felperesnek) a 2007. január hónapban fogadott jövedéki termékei után keletkezett adófizetési kötelezettsége 388.176.000 Ft, így a 2006. december és 2007. január hónapban fogadott ásványolaj termékek után keletkező adófizetési kötelezettsége 953.332.400 Ft, míg a jövedéki biztosítékának összege 638.895.000 Ft. Ez utóbbi összeg figyelembevételével a maximálisan fogadható jövedéki termék adókötelezettsége nem lehet magasabb, mint 958.342.500 Ft, ugyanakkor a tervezett fogadást követően a jövedéki termék mennyisége után az adófizetési kötelezettségének összege 1.120.543.400 Ft lenne, így a tervezett fogadás nem végezhető el 167.211.000 Ft adófizetési kötelezettség teljesítése nélkül.

A **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal a 2007. február 13. napján kelt 8056/16-2007. számú iratával tájékoztatta az **(OC. Kft.)**-t (korábbi I. rendű felperest) arról, hogy a jövedéki biztosítékkeret másfélszeresének túllépése miatt a fogadás nem végezhető el. Az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) a 2007. február 13. napján kelt kérelmével 2007. február 14. napjára újból kérte a szállítmány szabad forgalomba helyezését. A Fővámhivatal a Regionális Jövedéki Központ felé ismételt megkereséssel élt a kérelem benyújtásának napján. A Regionális Jövedéki Központ a korábbi indokok alapján közölte, hogy a tervezett fogadás nem végezhető el. Erről a Fővámhivatal az **(OC. Kft.)**-t még aznap értesítette. Ugyanezen a napon az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) lemondta az aznapra kért szabad forgalomba helyezés iránti kérelmet és azt a következő napra kérte. A következő nap a Fővámhivatal ismételt megkereséssel élt a Regionális Jövedéki Központ felé, amely megállapította, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 2007. február 15. napján bemutatott 167.211.000 Ft átutalásáról szóló bizonylatot, de e bizonylat szerint az átutalás nem az **(OC. Kft.)** bankszámlájáról került indításra, így az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 37. § /2/ bekezdése értelmében az adó megfizetésének időpontjaként azt a napot kell tekinteni, amikor az összeget az adóhatóság számláján jóváírták. Tekintve, hogy ezen a napon ez az összeg az adóhatóság számláján nem jelent meg, így a fogadás továbbra sem végezhető el. Erről a körülményről ugyanezen a napon, 2007. február 15. napján értesítette a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal az **(OC. Kft.)**-t (korábbi I. rendű felperest).

Az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 2007. február 16. napján - 2007. február 19. napjára - ismételten kérte a szabad forgalomba helyezést. A Fővámhivatal 2007. február 19. napján kelt megkeresése alapján a Regionális Jövedéki Központ igazolta, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) által bemutatott átutalási bizonylaton szereplő adó összege az üzemanyagok jövedéki adójának bevételi folyószámláján megjelent, az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) tartozása nem haladja meg a jövedéki biztosítékának másfélszeresét, így a bejelentett fogadás elvégezhető.

Pf.III.20.021/2011/4. szám

2007. február 19. napján a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal jövedéki ellenőrzést végzett az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) **(helység 1 neve)**-i telephelyén, és az ellenőrzési jegyzőkönyvben rögzítésre került, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 1.615.566

liter **(X)** motorbenzint szerzett be, amely a telephelyre 25 vagonban érkezett meg, és az teljes egészében az ellenőrzés végeztével az L1015 számú szállítólevéllel továbbszállításra kerül a **(P. Kft.)** részére. A jegyzőkönyv mellékletét képezte a CA00001/07. számú adminisztratív kísérő okmány (AKO), ellenjegyezve a szállítólevél másolati példánya, a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség 2007/04292 számú érvényes igazolása és az ÁMEI 2007. február 14. napján kiadott 3100/2007 számú minőségtanúsítványa. Szűrőpróbaszerű mintavételre is sor került, jegyzőkönyv és minta kísérőlapok felvétele mellett. A beérkezett mennyiséget az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) szállítási nyilvántartásába bejegyezték, és azt a pénzügyőrök záradékolták. Ugyanezen a napon az ásványolaj termék szállítmány ellenjegyzésének elvégzéséről és a tárgyhavi kimutatásról értesítést küldött a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal a Regionális Jövedéki Központnak.

A leszállított üzemanyagról az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 1011/2007. szám alatt 149.223.881 Ft-ról, és 1012/2007. szám alatt 217.225.262 Ft-ról számlát állított ki, melyet a **(P. Kft.)** nem fizetett meg.

Az ÁMEI vizsgálat költsége 610.000 Ft volt, míg a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség részére 4.854.938 Ft KKSZ díjat fizetett meg az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes).

Az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) a 2007. február 14. napján kelt panaszával a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságához fordult, melyben vitatta a Jöt. 24. §-ában foglaltak hatóság általi értelmezését. A Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnoksága a 2007. március 21. napján kelt, határozati formát nem öltő levéllel a panaszt elutasította, kifejtette a jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXCVII. törvény (Jöt.) 24-25. §-ainak általa történő értelmezését. A Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságának Jövedéki Igazgatósága 2007. június 11. napján tájékoztatta az **(OC. Kft.)**-t (korábbi I. rendű felperest), hogy a Vámhivatal a jövedéki termék fogadásának megtiltását nem tehetné volna meg, ugyanis a Jöt. 24. § /3/ bekezdése a bejegyzett kereskedő által egy hónap alatt beszerezhető jövedéki termék mennyiségét a jövedéki biztosíték másfélszeresét elérő adótartalmú termék mennyiségében határozza meg, és etekintetben az egyéb, nem végrehajtható, vagy fizetési könnyítéssel érintett tartozások a fogadható mennyiség megállapításánál nem vehetők figyelembe. Egyidejűleg tájékoztatta az **(OC. Kft.)**-t (korábbi I. rendű felperest), hogy a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságának és felügyelete alá tartozó szerveknek a

termékfogadás megtiltásával kapcsolatban kialakult helytelen jogértelmezésből fakadó hibás gyakorlata megszüntetése iránt intézkedett.

Az **(OC. Kft.)**. (korábbi I. rendű felperes) közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt pert indított előbb a Vám- és Pénzügyőrség **(helység 2 neve)**i Fővámhivatala, majd pontosított keresete szerint az alperes jogelődje, a Vám- és Pénzügyőrség ellen a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 14.P.21.667/2007. szám alatt.

A felperes (korábbi II. rendű felperes) az **(OC. Kft.)**. tagja volt. A **(felperes)** és az **(OC. Kft.)** között 2008. április 1. napján „követelés vásárló jogutódlási szerződés” jött létre, amelyben a felperes (korábbi II. rendű felperes) bizonytalan jogi követelésként az **(OC. Kft.)**-nek a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 14.P.21.667/2007. szám alatt folyó perbeli követelését megszerezte. A szerződésre figyelemmel a felperes (korábbi II. rendű felperes) jogutódként a perbe belépett.

Az **(OC. Kft.)** 2008. április 8. napján felszámolás alá került. A felszámolási eljárás befejeződött, a cégbíróság az **(OC. Kft.)**-t (korábbi I. rendű felperest) 2010. március 22-i hatállyal törölte a cégjegyzékből.

A Vám- és Pénzügyőrség jogutódja 2011. január 1. napjától - jogszabályváltozás folytán - az alperes.

Az **(OC. Kft.)** által előterjesztett, majd a felperes (korábbi II. rendű felperes) részéről fenntartott módosított és leszállított keresetben az alperes jogelődjével szemben 371.914.081 Ft és járulékai erejéig történő igényérvényesítésre került sor. Felperesi állítás szerint az alperes jogelődjének téves jogértelmezése folytán jött létre az a helyzet, hogy az **(OC. Kft.)** nem a jövedéki biztosítéka másfélszereséig, azaz 958.342.500 Ft-ig terjedő adótartalmú terméket fogadhatott, ezáltal forráshiány, a szerződéses partnerénél pedig bizalmatlanság lépett fel, amelynek következtében a fizetési kötelezettségeinek késedelmes teljesítése miatt az **(OC. Kft.)** az adótartozása megfizetésére kedvezményt nem vehetett igénybe, szerződéses kötelezettségeit nem tudta teljesíteni, állandó partnerét, a **(P. Kft.)**-t elveszítette, és teljes anyagi ellehetetlenülésbe hanyatlott.

Az alperes jogelődje ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a perbeli szállítmány első bejelentésére 2007. február 12. napján került sor, ekkor még nem állt rendelkezésre az ÁMEI minőségtanúsítványa, mivel azt a szállítmány vonatkozásában csak 2007. február 14. napján adta ki a szervezet. A belkereskedelmi forgalomban történő értékesítést minőségtanúsítvány birtokában lehet csak megtenni, és a tanúsítvány megszerzését követően csak egy alkalommal, 2007. február 15. napján a 8056/25-2007. számú iratában közölte a Fővámhivatal a felperessel, hogy a kért fogadás nem

- 5 -

Pf.III.20.021/2011/4. szám

végezhető el. A 2007. február 17-18-i hétvégén intézkedés nem történhetett. 2007. február 19. napján pedig megtartotta az ellenőrzést és a fogadást az alperes jogelődje, így jelentős késedelem az alperes jogelődjének terhére nem állapítható meg. 2007. február 19. napján az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) szállítmányára vonatkozó AKO-t a Fővámhivatal záradékolta, és még ugyanezen a napon a 25 vagon benzint elszállították a **(P. Kft.)**-hez, tehát a felperes a kereskedelmi ügyletet lebonyolította. Az nem az alperes érdekkörébe esik, hogy a szerződéses partner a leszállított termék ellenértékét nem fizette meg. Hivatkozott arra is, hogy a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség részére fizetett ÁMEI vizsgálati díj és a KKSZ díj megfizetésére mindenképpen sor került volna, így e költségek egyebekben sem állnak semmilyen összefüggésben az alperes tevékenységével.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesi keresetet elutasította. Rámutatott arra, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 2007. február 12. napján kérte a jövedéki termék szabad forgalomba helyezését, és az ténylegesen 2007. február 19. napján meg is történt. Az a perben utóbb már nem volt vitás, hogy a szállítmány fogadásának megtagadására a Jöt. 24. § /3/ bekezdésének megsértésével került sor. E megállapítás mellett abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a február 19-i tényleges forgalomba helyezés mellett a felperesnek a keresetben megjelölt kára keletkezett-e. Az a perben felmerült adatok alapján megállapítható volt, hogy a perbeli szállítmány a **(P. Kft.)** részére továbbszállításra került, az ugyanakkor nem volt megállapítható, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) szerződéses partnere a kibocsátott számlák ellenértékét megfizette. **(tanú 1 neve)** tanúvallomása alapján megállapította, hogy az **(OC. Kft.)** és a **(P. Kft.)** közötti korábbi szerződési gyakorlat, mely szerint a **(P. Kft.)** előfinanszírozta az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) szállítmányokkal kapcsolatos valamennyi kötelezettségét, megváltozott, melynek döntő oka az volt, hogy az **(OC. Kft.)** árai már nem voltak olyan kedvezőek, ezen kívül az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) szállításai bizonytalanná, s ezért végül a két társaság közötti gazdasági kapcsolat is megszakadt. A korábbi szerződéses konstrukció azt mutatja, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) a gazdasági tevékenységhez nem rendelkezett megfelelő anyagi tartalékkal. Ezt támasztotta alá az is, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 2007. január 22. napján az APEH felé részletfizetési kérelmet írt, mely szerint a mintegy 1.000.000.000 Ft összegű adótartozása egy részére fizetési haladékot kért. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) gazdasági ellehetetlenüléséhez nem az alperes által megkövetelt mintegy 167.000.000 Ft összegű többlet jövedéki biztosíték letétele vezetett, annál is inkább, mert azt az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) már saját forrásból finanszírozni nem tudta, hanem a gazdálkodási tevékenysége és pénzügyi helyzete a jövedéki biztosíték alperes általi követelésekor már gyenge volt. Az ÁMEI vizsgálati díj, a KKSZ díj megfizetése, illetve a **(P. Kft.)** számla

- 6 -

tartozásának fizetetlensége semmilyen összefüggésben nem áll az alperes magatartásával, így a felperesi kereset jogalapja hiányzik.

Az ítélettel szemben a felperes (korábbi II. rendű felperes) terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesi keresetnek történő helyt adást, másodlagosan a megfelelő tényállás és megalapozott ítélet meghozatala érdekében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja az volt, hogy téves és iratellenes az az okfejtés, amely szerint a felperes eleve rossz anyagi helyzetben volt, és ellehetetlenülése nem az alperesi jogelőd jogsértésének következménye. Alapvető ellentmondása az ítéletnek egyrészt annak megállapítása, hogy a jogsértéssel érintett szállítmány számlái nem kerültek kiegyenlítésre, ezzel szemben annak megállapítása, hogy a jogalap hiányában a keresetet el kell utasítani. Az idevágó jogszabályi rendelkezések nagyon egyszerűen és egyértelműen azt a követelményt támasztják pusztán, hogy az államigazgatási jogkörben okozott kárt meg kell téríteni. Ha a jogalap nem vitatottan az alperes jogelődjének jogsértő gyakorlata, az eljárási rend megsértése, az ügyfél jogainak sérelme volt, úgy az ebből keletkező kárt meg kell téríteni és ítélni. Hivatkozott arra, hogy az alperes jogelődjének jogsértő gyakorlata már 2006. decembere óta fennállt, csak a 2007. február 13-i 856/16-2007. számú alperesi irat volt az első alkalom, mikor végre ezt le is írta a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal. **(tanú**

2 neve) és **(tanú 3 neve)** tanúk vallomásából megállapítható, hogy a megváltozott alperesi gyakorlat okozott fizetési nehézségeket és a konkrét szállítmánnyal kapcsolatosan a felperesnek effektív kára keletkezett. Megjegyezte azonban, hogy külkereskedelmi relációban nem kezelhető még az akár 5-7 napos késedelem sem. Előadta továbbá, hogy **(tanú 1 neve)** is alapvető problémaként a vámhivatali eljárást jelölte meg. A vallomásokból megállapítható, hogy 2006. decemberét megelőzően soha nem került sor szabad forgalomba helyezési eljárás lemondására. Ezen időponttól kezdve sem önszántából tette ezt az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes), hanem a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal szóbeli elutasításai miatt. Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) 149.223.881 Ft és 217.225.262 Ft értékű számláját a **(P. Kft.)** nem fizette meg. Ez az a kár, amely az alperesi jogsértésből adódik. **(tanú 4 neve)** tanúvallomása szerint is értékelni kell, hogy az alperesi jogelődi magatartás a kár keletkezésében meghatározó. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú ítéletben több elírás is található.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a keresetlevélben az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) konkrétan a 2007. február 12-én bejelentett szállítmány kapcsán kívánt közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti igénytelni, így a felperes (korábbi II. rendű felperes) sikeresen és eredményesen már nem hivatkozhat a fellebbezésében az alperesnek a 2006. decembere óta fennálló, felperes (korábbi II. rendű felperes) szerint jogsértő alperesi jogelődi gyakorlatra. A per tárgyát ugyanis kizárólag a 2007. február 12. napján a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatalhoz bejelentett ásványolaj termék-szállítmány, illetve az azzal kapcsolatos Fővámhivatali intézkedés, és ez utóbbival kapcsolatos állított károkozás képezi. Előadta, hogy az alperes jogelődjének gyakorlatát jogsértőnek

- 7 -

Pf.III.20.021/2011/4. szám

egyebekben sem lehet tekinteni, hiszen jogszabály értelmezésben volt eltérés két szervezeti egység között, és a jövedéki igazgatóság eltérő álláspontja csak 2007. júniusában derült ki. Értелеmszerűen tehát azt nem lehet alkalmazni 2007. februárjára. Hivatkozott arra, hogy a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnoksága, mint felettes szerv jogszerűnek ítélte meg az alsófokú szervének az eljárását, ez pedig már önmagában kizárja a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal részéről a kirívóan téves jogszabály értelmezést. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) gazdasági ellehetetlenüléséhez nem az alperes által megkövetelt 167.000.000 Ft összegű jövedéki biztosíték letétele vezetett, ugyanis az elsőfokú bíróság által mérlegelt körülményekből következően az **(OC. Kft.)**-nek (korábbi I. rendű felperesnek) már 2006. évtől kezdődően jelentős veszteségei voltak. Az APEH-hez írott méltányossági kérelem indokolásában szerepel az az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) által tett tényállítás, hogy 2006. augusztus hónapot követően az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) kötelezettségeinek csak részben tudott eleget tenni. A nagykereskedelmi értékesítéseit veszteség felhalmozása mellett folytatta. Önmagában a **(P. Kft.)** részére értékesített üzemanyagon az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) literenként 7,81-39,35 Ft veszteséget halmozott fel, amelynek nagyságrendje 2006. év vonatkozásában 803.000.000 Ft. Az is tény, hogy a **(helység 2 neve)**i Fővámhivatal intézkedésének időpontjában az **(OC. Kft.)**-nek (korábbi I. rendű felperesnek) az alperes

jogelődjével szemben is jelentős összegű tartozása állt fenn. 2006. első negyedévétől kezdődően az **(OC. Kft.)**-nek (korábbi I. rendű felperesnek) határidő túllépései voltak, és 2007. január hónapban a jövedéki adó kintlévőség összege 388.177.000 Ft volt. A per szempontjából jogi relevanciával nem bír, hogy a **(P. Kft.)** ténylegesen kifizette-e a hozzá tovább szállított áru ellenértékét vagy sem, ez a körülmény legfeljebb a vevő és az eladó közötti szerződéses jogviszonyban bírhat jelentőséggel, de nem értékelhető az alperes érdekkörében felmerülő tényként. Változatlanul állította, hogy az ÁMEI vizsgálati díj és a KKSZ díj semmilyen összefüggésbe nem hozható az alperes tevékenységével.

A Legfelsőbb Bíróság a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.708/2009/6. számú végzésével szemben előterjesztett fellebbezés folytán eljárva a pert az **(OC. Kft.)** (korábbi I. rendű felperes) és az alperes között megszüntette.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az ítéltábla előjáróban leszögezi, hogy a Legfelsőbb Bíróság Pf.III.24.745/2010/2. számú végzésének a korábbi I. rendű felperes és alperes közötti per megszüntetésre vonatkozó rendelkezésére tekintettel az elsőfokú ítélet korábbi I. rendű felperesre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezettnek tekintti, így a másodfokú eljárásnak kizárólag az elsőfokú ítélet korábbi II. rendű felperes és alperes közötti jogviszonyra vonatkozó rendelkezései képezték felülbírálat tárgyát.

- 8 -

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet érdemi döntésével, és habár valóban van néhány apróbb tényállási elem, ami tekintetében az elsőfokú határozat pontosításra szorult - melyet a másodfokú bíróság meg is tett - ezek a jogvita lényegét és az ügy érdemi elbírálását nem befolyásolták. Dogmatikailag helytelen a felperesi fellebbezés azon hivatkozása, hogy pusztán az alperesi jogelőd jogsértő gyakorlata, az eljárási rend megsértése a teljes felperesi kártérítési jogalapot igazolná. Arra helyesen hivatkozott a felperes, hogy mint minden kárigényt, a közigazgatási jogkörben okozott kárt is meg kell téríteni, azonban a kártérítési igény megalapozottságához nem pusztán az ügyfél jogsérelmét szükséges igazolni, hanem a kártérítési felelősség Ptk. 349. § /1/ bekezdése szerinti különös és 339. § /1/ bekezdése szerinti általános feltételeinek is fenn kell állniuk. Jelen ügyben megállapítható, hogy a közigazgatási eljárás keretein belül nem volt olyan hatékony jogorvoslat igénybe vehető, amivel a felperesi jogelőd jogsérelme közigazgatási eljárás keretében elhárítható lett volna. Mindezen megállapítások mellett azonban a felperesi kártérítési igény megalapozott érvényesítéséhez a kártérítési felelősség Ptk. 339. § /1/ bekezdésében szabályozott általános előfeltételeinek igazolása lett volna szükséges. A kártérítő felelősség nem automatikus következménye az ügyfél pusztá jogsérelmének. Megalapozott kártérítési igényt akkor lehet érvényesíteni, ha a közigazgatási jogkörben eljáró szerv jogsértő gyakorlatával okozati összefüggésben merül fel kára a felperesnek. A perbeli esetben helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes részéről volt ugyan egy helytelen, rossz jogértelmezésből adódó gyakorlat, és ebből következően a termék forgalomba helyezésénél bizonyos mértékű késedelem is megállapítható, azonban a kártérítési igény szempontjából releváns késedelem a felperesi keresetlevélben állítottnál csekélyebb mértékű. Tény ugyanis, hogy a 71/1995. (XII. 26.) IKM rendelet 1. § /1/ és /2/ bekezdése, valamint 2. § /1/ bekezdése értelmében az ÁMEI minőségtanúsítvány

megszerzéséig a felperes semmiképpen sem helyezhette volna belföldi forgalomba a perbeli szállítmányt, ezért miután az Ásványolajtermék Minőségellenőrzési Zrt. a szükséges minőségtanúsítványt csak 2007. február 14. napján állította ki, ezen időpontot megelőzően - az alperes késedelmétől függetlenül - nem kerülhetett volna sor a forgalomba helyezésre. Ezért a felperes által hivatkozott, 2007. február 14. napját megelőzően előterjesztett kérelmei elutasításának - tényleges okaitól függetlenül - a kártérítési igény megítélése szempontjából relevanciája nincsen. A minőségtanúsítvány kiállításának időpontját követően pedig már csupán csekélyebb mértékű alperesi késedelmet lehet megállapítani.

Kimondható azonban, hogy a fentiek szerinti csekélyebb súlyú késedelem mellett sem lehet pusztán ebből a körülményből a kártérítési felelősség fennállására következtetni, arra ugyanis csak akkor kerülhetne sor, ha az alperesi téves jogértelmezésből adódó kisebb súlyú késedelem, illetve a többletként megkövetelt jövedéki biztosíték okozná a felperes kárát. A perbeli esetben azonban nem erről van szó, a felperesi jogelőd kára döntően arra vezethető vissza, hogy az **(OC. Kft.)** szerződéses partnere, a **(P. Kft.)** nem fizette meg a szállítmány ellenértékét, ezen túl a szerződéses partnerek közötti korábbi

- 9 -

Pf.III.20.021/2011/4. szám

gyakorlat, a vevői előfinanszírozás lehetősége megszűnt, és többek között ezzel és kockázatos üzletpolitikájával összefüggésben a felperesi jogelődnek likviditási gondjai keletkeztek. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesi jogelőd anyagi nehézségeket egyértelműen igazolják azok a körülmények, hogy a jövedéki biztosíték alperesi jogelőd által megkövetelt megemelt összegét az **(OC. Kft.)** finanszírozni nem tudta, és egyéb közterheket sem tudta maradéktalanul teljesíteni. Mindebből következően nem okszerűtlen és iratellenes az az elsőfokú ítéleti következtetés, hogy a felperes rossz anyagi helyzetben volt, így a felperesi kereseti kérelemben tett állításokkal ellentétben anyagi ellehetetlenüléséhez nem az alperes kisebb súlyú késedelve, illetve a többletként tévesen megkövetelt jövedéki biztosíték letétele vezetett.

Annak a fellebbezési hivatkozásnak döntő jelentősége nincsen, hogy az alperes jogsértő gyakorlata már 2006. decembere óta fennállt, ugyanis a peres eljárásban a felperes konkrétan és kizárólag csak a 2007. február 12-i szállítmánnyal összefüggésben érvényesített kártérítési igényt, és ezzel a szállítmánnyal összefüggésben adott elő kereseti kérelmének alátámasztására tényállításokat. Mindettől függetlenül azonban még esetlegesen korábban fennálló alperesi jogelőd helytelen gyakorlat mellett sem állapítható meg a kereseti kérelem megalapozottsága, mert a fentebb kifejtettek szerint pusztán a jogsértő gyakorlat nem elegendő a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítéséhez, a felelősség ugyanis nem objektív jellegű.

Összességében a fentiek alapján a másodfokú bíróság a tényállás kisebb pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletét az ügy érdemében alapvetően helyes indokaira tekintettel a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta. A felperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján perköltség

megfizetésére köteles, melynek összege áll az alperes jogi képviselétével kapcsolatosan felmerült és az ítéltábla által a Pp. 67. § /2/ bekezdésére tekintettel a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/, /5/ és /6/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával is arányban álló jogtanácsosi munkadíjból.

Szeged, 2011. május 3. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró